

## **SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 572

van **GWENNY DE VROE**

datum: 7 maart 2022

---

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

---

### *Bouw vispassages - Stand van zaken*

Waterbeheerders blijken te investeren in de aanpak van migratieknelpunten voor vissen. Daarvoor krijgen ze vaak steun van het Visserijfonds van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). Zo worden de waterlopen toegankelijker voor migrerende vissoorten. Zo bouwt de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) momenteel vispassages op de Grote Nete. Bij het bepalen van de locaties waar vispassages worden aangelegd, wordt onder meer rekening gehouden met de waterkwaliteit.

1.
  - a) Kan de minister een overzicht geven van het aantal vispassages dat inmiddels is aangelegd?
  - b) Hoeveel bedroeg de kostprijs van elk project?
  - c) Wie was de opdrachtgever van elk project?
  - d) Wie heeft dat project gefinancierd?
  - e) Wie heeft de aanleg van elk project uitgevoerd?
2.
  - a) Welke vispassages staan op de planning om in de toekomst aan te leggen?
  - b) Hoeveel bedraagt het begrote budget voor elk project?
  - c) Wie is de opdrachtgever van die projecten?
  - d) Wie zal die projecten financieren?
  - e) Wie zal die projecten uitvoeren?
3.
  - a) Zijn er nog veel lopende aanvragen voor de aanleg van vispassages? Zo ja, welke?
  - b) Wie beslist over de uiteindelijke aanleg en op basis van welke procedure en parameters gebeurt dit?
4.
  - a) Hoeveel aanvragen voor de aanleg van vispassages werden in het verleden afgewezen?
  - b) Wat waren de belangrijkste redenen om niet in te gaan op de aanvraag voor de aanleg van een vispassage?
5. Mogen al die vispassages ook gebruikt worden door hengelaars?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 572 van 7 maart 2022

van **GWENNY DE VROE**

---

1. a) INBO heeft in 2010, in opdracht van ANB en VMM, een strategische prioriteitenkaart voor vrije vismigratie in Vlaanderen opgemaakt met alle waterlopen waarvan de vismigratieknelpunten prioritair gesaneerd dienen te worden, zoals voorzien in de Benelux Beschikking M.2009.01 vrije vismigratie. De aangeduide waterlopen in de strategische prioriteitenkaart bevatten knelpunten van prioriteit 1 en prioriteit 2 én aandachtswaterlopen. Momenteel zijn ongeveer 52 (62%) knelpunten op waterlopen met prioriteit 1 weggewerkt, 394 (35%) knelpunten op waterlopen met prioriteit 2 en 57 (11%) op aandachtswaterlopen.  
  
b) Er is een grote variatie in types vismigratieknelpunten en ook de context kan sterk verschillen, zoals de dimensies en functies van de waterloop en het landgebruik in de omgeving. Tal van factoren bepalen de kostprijs voor het wegwerken van een vismigratieknelpunt en bijgevolg is er veel variatie in kostprijs. Kleine knelpunten binnen de bedding van de waterloop kunnen vaak al voor enkele duizenden euro's worden weggewerkt, terwijl visdoorgangen waarvoor ingrijpende infrastructuurwerken nodig zijn al snel meerdere honderdduizenden euro's per project kosten. Het oplossen van een vismigratieknelpunt gebeurt ook niet steeds als project op zich, maar vaak als onderdeel van een ruimer project waarmee ook andere doelstellingen worden gerealiseerd.  
  
c) De waterloopbeheerders zijn verantwoordelijk voor het wegwerken van vismigratieknelpunten op de waterlopen waarvoor ze bevoegd zijn.  
  
d) De financiering gebeurt doorgaans door de waterloopbeheerders. Buiten eigen werkingsmiddelen, wordt er in een aantal gevallen beroep gedaan op externe financiering, zoals Europese subsidies in het kader van LIFE- of Interreg-projecten. In overleg met de provinciale visserijcommissies worden er jaarlijks een aantal projecten rond vismigratie voorgedragen voor cofinanciering vanuit het Visserijfonds. Een aantal projecten werden ook uitgevoerd in ruimere projecten, zoals landinrichtings- of ruilverkavelingsprojecten.  
  
e) Doorgaans treedt de waterloopbeheerder op als bouwheer.
2. a) Volgens de huidige prioriteringskaart dienen nog 32 knelpunten (38%) op waterlopen met prioriteit 1, 742 knelpunten (65%) op waterlopen met prioriteit 2 en 481 knelpunten (89%) op aandachtswaterlopen weggewerkt te worden.  
  
b) Op dit moment is het niet mogelijk om de kostprijs voor alle nog weg te werken vismigratieknelpunten te berekenen. De feitelijke kostprijs per project is afhankelijk van tal van factoren die veelal pas duidelijk worden in de ontwerpfase (bv. het te kiezen concept van visdoorgang, noodzaak tot grondverwerving, ...).  
  
c) De waterbeheerder is verantwoordelijk voor het wegwerken van de knelpunten. Voor het wegwerken van veel prioritaire vismigratieknelpunten werden concrete acties geformuleerd in het maatregelenprogramma van de stroomgebiedbeheerplannen en de actielijsten van soortbeschermingsplannen zoals

voor de beekprik, kleine modderkruiper en rivierdonderpad. Deze bepalen mee welke timing de waterloopbeheerders volgen bij het wegwerken van knelpunten.

d) De waterloopbeheerder is verantwoordelijk voor de financiering. Naast de eigen werkingsmiddelen wordt veelal ook gezocht naar aanvullende projectsubsidies of cofinancieringen.

e) De waterbeheerder staat in principe in voor de uitvoering.

3. a) Momenteel worden er ontwerpen uitgewerkt voor heel wat prioritaire vispassages, zoals op de Zeeschelde, Demer, IJse, Grote en Kleine Gete, Dommel, Bosbeek, Abeek, Wimp,...
- b) De waterloopbeheerder beslist om een project rond vismigratie op te starten. Het is evident dat de prioriteitenkaart opgenomen in de stroomgebiedbeheerplannen en de soortenbeschermingsprogramma's in belangrijke mate bepalend is voor de prioriteit. De gekozen oplossing is sterk afhankelijk van het type knelpunt en de mogelijkheden in het gebied.
4. a) Er bestaat geen officiële procedure om visdoorgangen aan te vragen. Hierover zijn dus geen cijfers beschikbaar.
- b) Het gebrek aan financiële middelen en mankracht zijn de voornaamste redenen waarom waterbeheerders niet (meteen) ingaan op de vraag naar de realisatie van een visdoorgang.
5. Hengelaars zelf mogen vispassages gebruiken, maar in een vispassage mag conform de visserijreglementering niet gehengeld of gevist worden, net omdat het de bedoeling is dat de vis daar ongehinderd door kan migreren. De realisatie van vrije vismigratie bevordert natuurlijk wel het visbestand en bijgevolg ook de mogelijkheden voor de hengelsport. Bij een aantal projecten werd de sanering van het vismigratieknelpunt dan ook gecombineerd met de aanleg van hengelinfrastructuur op de waterloop.